

ה"ת 66047/01/23 - מוחמד עריאן נגד משטרת ישראל תביעות - שלוחת חדרה

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 66047-01-23 עריאן נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת חדרה

בפני כבוד השופטת נורית הרצמן אבי-יצחק
המבקש מוחמד עריאן
באמצעות ב"כ עו"ד פאייז יונס
נגד
המשיבה משטרת ישראל תביעות - שלוחת חדרה

החלטה

לפניי בקשה להחזרת רכב תפוס לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש],
התשכ"ט-1969 (להלן: הפסד"פ).

רקע וטענות הצדדים

1. התפוס מושא הבקשה הוא רכב מסוג סקודה מ.ר. 7853426 המשמש כמונית (להלן: הרכב או המונית) ונתפס מידי המבקש ביום 4.1.23. התפיסה בוצעה במסגרת חקירה המתנהלת נגד המבקש בתיק פל"א 584350/22 שעניינה חשד לגניבת רכב לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977. המבקש היה עצור במהלך החקירה ושוחרר בתנאים מגבילים בשלב הגשת הצהרת תובע. התיק מצוי כעת על שולחנה של המשיבה לצורך הכנת כתב אישום, שלטענתה צפוי להיות מוגש בשבועות הקרובים.

2. על פי החשד שמייחסת המשיבה למבקש, המונית שימשה כ'רכב מוביל' באירוע של גניבת משאית מסוג מרצדס שהתרחש בתאריך 28.12.22 בשעות הערב, וזאת כשהיא נהוגה בידי המבקש. המשאית נגנבה כשחנתה ליד ביתו של נהג המשאית באור עקיבא והועברה לשטחים כשהיא נהוגה על ידי החשוד הנוסף, אשר נטען כי פעל יחד עם המבקש.

3. **לטענת המבקש**, לאחר ששוחרר ביום 11.1.23 בתנאים מגבילים שהסתיימו זה מכבר, והמשיבה לא הגישה כתב אישום במועד שנקצב לכך - בשלה השעה להשיב לו את הרכב התפוס, שכן מדובר במונית שהיא מקור פרנסתם של המבקש ו-3 ילדיו הקטינים ואשתו, הסמוכים על שולחנו. באשר לחשד עצמו, טוען ב"כ המבקש (לאחר שעין בחומר החקירה בהסכמת המשיבה) כי אין ראיות לכך שהמבקש היה שותף לגניבת המשאית, אלא חומר החקירה מלמד שהוא למעשה נפל קורבן לגניבה מבוזאת במסגרת הונאת ביטוח מצד בעל המשאית. זאת בהתחשב בכך שהמשאית נפתחה והונעה תוך שימוש בשלט/מפתח מקורי ושימוש בקוד הסודי, אשר נמסרו למבקש ולחשוד הנוסף על ידי בעל

המשאית או אחר מטעמו, בתואנה שהסעת המשאית לשטחים נדרשת לצורך מסירתה לתיקון במוסך. באשר לאפשרות של שחרור הרכב בתנאים, המבקש מסכים להטלת איסור דיספוזיציה לצורך הבטחת אפשרות חילוטו בסופו של יום, אולם הוא מבקש להימנע מהפקדת חלק מערכו, בשל מצבו הכלכלי הקשה לאחר שאינו עובד מזה חודשיים, ובהתחשב גם בכך שהרכב נרכש באמצעות מימון ליסינג ועד כה שילם חלק קטן בלבד מערכו. תחת זאת, הציע ב"כ המבקש כי תיחתמנה ערבויות צד ג' על ידי אשתו ואחיו של המבקש, כל אחת מהן בגובה 60,000 ₪ - שווי הרכב בעת רכישתו בחודש מאי 2022.

4. **המשיבה** מתנגדת להחזרת הרכב לידי המבקש וטוענת שבכוונתה להגיש נגדו כתב אישום שבמסגרתו תעתור לחילוט הרכב ככל שהמבקש יורשע. בהתייחס לטענת ב"כ המבקש בנוגע למהות האירוע וחומר הראיות, טען ב"כ המשיבה כי אין חולק שהרכב ביצע עבירה, בין אם עבירה של גניבה ובין עבירה אחרת, כפי שיתברר בהליך העיקרי. באשר לאפשרות להידרש ל'חלופת תפיסה', עמדה המשיבה על הפקדה במזומן בהתאם לשיעור המקובל בפסיקה, לצורך הבטחת אפשרות חילוט הרכב בסוף ההליך, בלוויית שאר התנאים המקובלים.

דין והכרעה

5. המקור הנורמטיבי לתפיסת חפצים בידי המשטרה מצוי בסעיף 32(א) לפסד"פ שזו לשונו:

סמכות

לתפוס

חפצים

(תיקון מס'

1)

תש"ל-1970

32 (א) רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.

מלשונה של הוראה זו עולה כי קיימות חמש חלופות העשויות, כל אחת, לשמש מקור סמכות לתפיסת חפץ, כאשר קיים יסוד סביר להניח שמתקיימת אחת מהחלופות.

6. שלוש תכליות עיקריות עשויות להצדיק תפיסת חפץ: תפיסה למטרת חילוט, תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראיה בבית המשפט. די בקיומה של אחת התכליות כשלעצמה, כדי להכשיר את התפיסה (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נגד מדינת ישראל, פסקה 8 (12.03.2006) (להלן: **בש"פ לרגו**)).

7. סעיף 32 לפסד"פ אינו דורש ראיות ברמה גבוהה של שכנוע אלא ברמה של "יסוד סביר להניח" שקיים קשר בין התפוס לבין ביצועה של העבירה. עוד נקבע בפסיקה שכאשר מדובר בחילוט במסלול זה, הרף הראייתי הנבחן בבואו של בית משפט להפעיל ביקורת שיפוטית על תפיסת רכוש משתנה בהתאם לשלב בו נמצא ההליך. בשלב

החקירה וטרם הגשת כתב אישום, הרף הראייתי הנדרש הוא קיומו של יסוד סביר להניח כי החשוד ביצע את העבירה בה הוא חשוד.

8. לאחר שעיינתי בחומר החקירה, אני סבורה כי קיים חשד סביר לביצוע עבירה על ידי המבקש באמצעות הרכב, שכן הוא נצפה בבירור כשהוא נהוג בידי המבקש, במצלמות אבטחה לאורך מסלול נסיעת המשאית מאור עקיבא לשטחים, כששני הרכבים מתואמים כך שהמונית מובילה ולאחריה נסעה המשאית. אף המבקש אינו חולק על עובדות אלה. עם זאת, עוצמתו של החשד הסביר מסויגת בשל התהיות שמעורר חומר הראיות ביחס לעבירה של גניבת רכב, לרבות אופן פתיחת והנעת המשאית כעולה מתיעוד מצולם, העובדה שנהג המשאית (שעובד כשכיר אצל בעל המשאית) הציג למשטרה את שני השלטים והמפתחות המקוריים, סוגיית ניתוק האיתוראן ועוד. לצד זאת, אין להתעלם מן האפשרות שהמבקש שימש כשותף סוד לביום אותו אירוע ביטוחי שלקיומו טוען בא כוחו, או כשותף לתרחיש גניבה מורכב אחר, בשים לב לתמיהות העולות מגרסאות המבקש והחשוד הנוסף. כל אלה ייבחנו ויוכרעו במסגרת ההליך העיקרי.

9. באשר לתכלית התפיסה במקרה זה, לצורך חילוט אפשרי של הרכב לאחר הרשעה, בשלב זה של ההליך אין צורך להכריע בשאלה אם בסופו של יום, בהנחה שיוגש כתב אישום ושהמבקש יורשע בדין - יחליט בית המשפט לחלט את הרכב, אם לאו. בשלב הנוכחי די בקיומו של יסוד סביר לחשד שהרכב שימש כאמצעי לביצוע עבירה, על מנת שתתקיים התכלית של הבטחת **האפשרות** לחילוטו העתידי.

10. לאורך השנים הבהירה ההלכה הפסוקה כי לא הרי קיומה של עילה לתפיסת חפץ מלכתחילה, כדין המשך ההחזקה בו בידי המדינה עד לתום ההליכים המשפטיים, שכן יכול ויימצא אמצעי מידתי שיש בו כדי לאזן כראוי בין האינטרס הציבורי המבקש לשמור על פיקוח לבין זכותו של הפרט לממש את זכויותיו לגבי החפץ, גם אם מימוש זה עשוי להיות כפוף למגבלות (בש"פ 6689/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פד"י נד(2) 464, 471; רע"פ 1792/99 **גאלי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג (3) 312, 323 (1999)).

11. על כן, כאשר נבחנת בקשה לתפיסה או החזרת רכוש, מצווה בית המשפט להגביל מידת הפגיעה ברכוש למינימום ההכרחי (רע"פ 4526/18 **אלוביץ נ' מדינת ישראל**, פס' 17 (5.08.2018)) ולכן ככל שניתן לנקוט אמצעים "חלופיים" שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטי (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.2007)). כידוע, התכלית העומדת בבסיס הטלת ערבויות על שחרור רכב תפוס - חלופת תפיסה, היא הבטחת האפשרות לחילוטו העתידי (בש"פ 2224/15 **מידברג נ' מדינת ישראל** (20.4.2015)).

12. על-פי הפסיקה, הכלל הוא שמקום שהמדינה מודיעה על כוונתה לבקש את חילוט רכב בהליך הפלילי העיקרי, תנאי שחרורו כוללים: הפקדת כסף בדרך כלל בשווי 30% מערך הרכב - כשהכוונה לערכו המלא, גם אם נרכש באמצעות הלוואת ליסינג (בש"פ 2346/21 **עמר נ' חברת מימון ישיר מקבוצת ישיר 2006 בע"מ**, פס' 2, 11-12 (14.7.2021)); צו איסור דיספוזיציה ברכב; שיעבוד פוליסת ביטוח מקיף לטובת המדינה; וכן רישום שיעבוד לטובת המדינה (בש"פ 8331/21 **אבו שלבק נ' מדינת ישראל**, פס' 17 (16.1.2022)). במסגרת דיון בבקשה

להחזרת תפוס אין מקום לקבוע מסמרות בשאלה אם בית המשפט אשר ידון בהליך הפלילי העיקרי יורה על חילוט הרכב. עם זאת, יש וסיכויי החילוט אוצלים על תנאי השחרור של רכב.

13. ביישום ההלכות על נסיבות המקרה שבפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי במקרה זה ניתן להסתפק בחלופת תפיסה. בהתאם לפסיקה, גובה ההפקדה ושאר התנאים עשויים להשתנות בהתאם לנסיבות הקונקרטיות של המקרה, לרבות עוצמת החשדות (בש"פ 8750/21 פלונת נ' מדינת ישראל (23.12.2021); בש"פ מידברג הנ"ל; בש"פ 5550/08 שמעון נ' מדינת ישראל (8.7.2008)). בענייננו, קיים משקל לא מבוטל לטענת ב"כ המבקש כי פוטנציאל החילוט אינו חל במלוא עצמתו. בזיקה לעוצמת החשד ולמכלול הנסיבות, לרבות מצבו הכלכלי של המבקש ונחיצות המונית לצורך פרנסת משפחתו, אני סבורה כי ניתן להסתפק בהפקדה מינימלית של כ-10% משווי הרכב (בהתחשב בירידת ערך מאז רכישתו לפני כמעט שנה) בלוויית ערבות צד ג' כפי שהוצע.

14. לאור כל האמור לעיל, ניתן יהיה לשחרר את הרכב התפוס, בכפוף לקיום כל התנאים הבאים:

- א. הפקדה כספית בגובה 5,000 ₪.
- ב. ערבות צד ג' על סך 60,000 ₪ אשר תיחתם בידי אחיו של המבקש.
- ג. ניתן צו האוסר על כל דיספוזיציה ברכב מסוג סקודה מ.ר. 7853426, אשר יירשם במשרד הרישוי.
- ד. קיומה של פוליסת ביטוח מקיף תקפה לרכב, המשועבדת לטובת המשיבה.

זכות ערר כדין לבית המשפט המחוזי בחיפה.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

המשיבה תוכל לקבל בחזרה את תיק החקירה באמצעות המזכירות, החל ממחר 13.3.23.

ניתנה היום, י"ט אדר תשפ"ג, 12 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.